

РОЛЬ ТА ФУНКЦІЇ КАПЮШОНУ В ОДЯЗІ

В. В. МИЦА, І. А. ПАЄНОК

Хмельницький національний університет

При виборі тієї чи іншої речі, на якомусь підсвідомому рівні, в першу чергу більшість споживачів звертає увагу чи є капюшон, якого він розміру, покрою та фасону.

Як правило, капюшони одягають для захисту від холоду, дощу, вітру, снігу і т.п. Ця деталь одягу частіше зустрічається в куртках, речах спортивного стилю. Капюшон зручний тим, що для багатьох речей він є окремою частиною, яку при бажанні можна зняти.

Історія виникнення капюшона йде в глибину століть і носить релігійний характер. Слово капюшон походить від французького "carruchon", а також від латинського "сарра" – чернечий головний убір, клобук. Дуже часто він був частиною чернечого костюма, так як символізував відступ, смерть і невидимість. Є ще одне символічне значення цього головного убору - це думка і дух. Завдяки загостреному коричневому каптуру, який кріпився до верхнього одягу, одна з численних гілок чернечого ордену францисканців отримала свою назву – Орден Братів Менших Капуцинів. Заснований він був у Італії, в 1527 році.

Капюшон можна назвати універсальним головним убором, що прижився з часів Меровінгів (перша королівська династія у Франкської державі, кінець 5 - 8 століть), а також в період царювання дому Валуа (14 - 16 ст.). Зовнішній вигляд капюшона залежав від статусу його власника. Чим об'ємніше капюшон, тим поважніший і багатший його власник. На оздоблення йшло більше хутра, а кінчик, іменованій шликом, був довший. Королівські капюшони були переважно білого кольору, майстерно прикрашені коштовностями. Решта ж могли бути різних кольорів: сині, бордові, червоні, лілові, коричнево-охристі.

Будь-які обмеження на носіння капюшона в наші дні здаються безглуздістю. Його має право носити абсолютно будь-яка людина, незалежно від статусу і віросповідання. Сукні, блузи, верхній одяг, різні кофти можуть мати капюшон. Розмір капюшона також може варіюватися від невеликого до занадто об'ємного, спадаючого на плечі. Ця зручна деталь чудово вписалася у найрізноманітніші стилі одягу.

Середньовічні накидки з капюшонами стали прообразами сучасних кейп, які постійно з'являються на хвилі нових модних тенденцій. Але володіючи напевно прихованими магічними властивостями, в наш комп'ютерний вік, капюшони стають незамінними атрибутами навіть для персонажів віртуальних ігор і фантастичних фільмів.

З психологічної точки зору, часте носіння капюшона без необхідності може розглядатися як захисна реакція на навколишній світ, підсвідоме прагнення від нього відгородитися.

У моді останніх років капюшони займають чільне місце у літніх, пляжних, вечірніх, спортивних та інших видах одягу.

За принципом побудови капюшони підрозділяються на:

- побудовані поза горловини виробу;
- побудовані на горловині виробу.

Форма капюшонів найрізноманітніша:

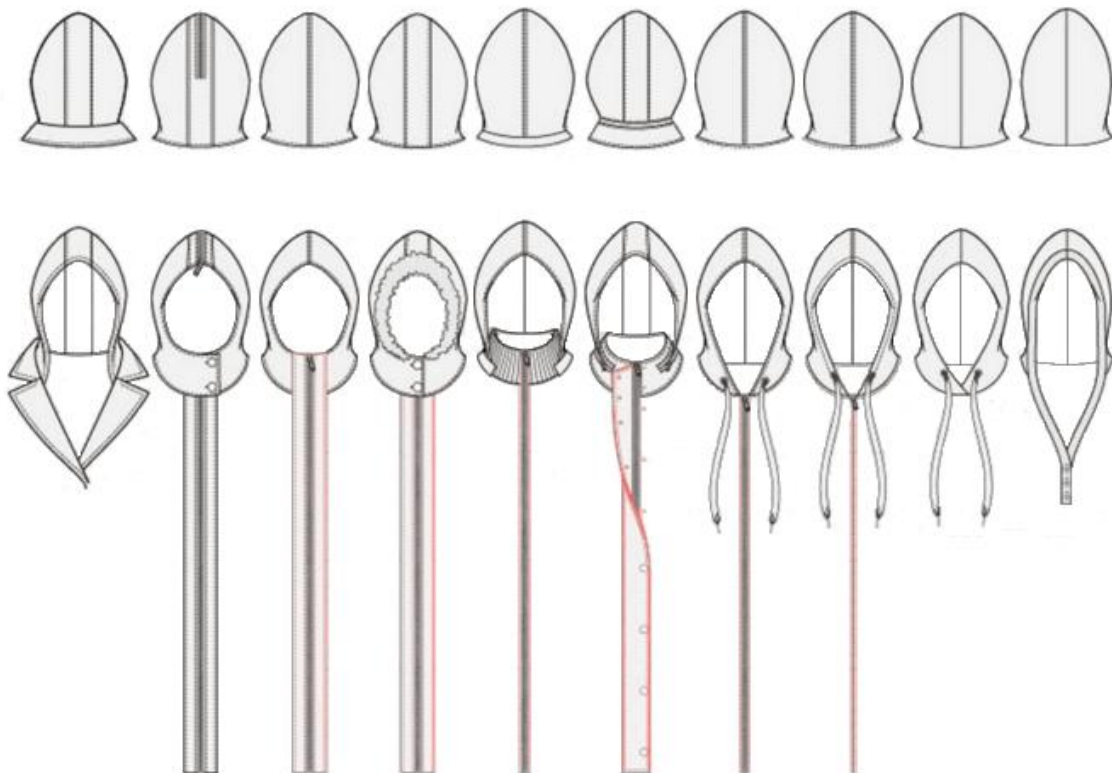
- облягаючі (шлемо подібні);
- м'які форми (достатньо об'ємні);
- займають середнє положення між облягаючими та м'якою формою.

Крім того, розрізняють капюшони, які:

- вшивають в горловину виробу;
- прикріплюють до виробу за допомогою гудзиків, кнопок, тасьми-блискавки та іншої фурнітури.

Креслення конструкцій таких капюшонів аналогічні, але в тих що прикріплюють до виробу інколи проектують спеціальну прибавку на застібку.

Вигляд спереду і ззаду основних видів капюшонів, які зустрічаються у верхньому одязі типу куртка представлено на рисунку 1.

Рис.1 - Основні види капюшонів, які використовуються у верхньому одязі типу куртка

Основою для побудови капюшонів різних видів є креслення капюшона класичної форми і капюшона-коміра. Капюшон класичної форми також є основою для побудови капюшона зі швами, що утворюють потиличну частину з щільним приляганням капюшона до голови, капюшона з швом посередині і капюшона до підборіддя.